

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Iustitia Et Iure ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

Bulla Leonis X. Pontificis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](#)

LEO EPISCOPVS

SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam, sacro approbante Concilio.

LINTER multiplices nostra sollicitudinis curas, illam in primis suscipere pro nostro pastorali officio debemus, ut quae salubria & laudabilia, ac Catholicae fidei consona, & bonis moribus conformia, nostro tempore non solum enucleentur, verum etiam ad posteros propagentur: & qua materiam scandali præbere possent, penitus succidantur & radicibus extirpentur, nec pullulare usquam sinantur; ea in agro Dominico & vinea Domini sabaorb dumtaxat conscri permittendo, quibus fidelium mentes pasci spiritualiter possint, eradicatis zizanijs, & oleastri sterilitate succisa. Sanè cùm olim inter nonnullos dilectos filios S. Theologie Magistros, ac Iuris utriusque Doctores, controuersiam quamdam, non sine populorum scandalo & murmuratione exortam, & nuper his diebus innouatam esse compererimus, circa pauperum releuationem, in mutuis eis publica auctoritate faciendis, qui Montes Pietatis vulgo appellantur, quique in multis Italiae ciuitatibus ad subueniendum per huiusmodi mutuum pauperum inopia, ne usurarum voragine deglutiuntur, à ciuitatum Magistratibus, & alijs Christi fidelibus sunt instituti, atque à sanctis viris, divini verbi praconibus & laudati & persuasi, ac à nonnullis etiam Summis Pontificibus prædecessoribus nostris probati & confirmatis, sintne præfati Montes à Christiano dogmate dissonantes, vel non, utraque parte diuersimodè sentiente atque prædicante: nonnullis etiam Magistris & Doctoribus dicentibus, eos Montes non esse licitos, in quibus aliquid ultra sortem pro libra, decurso certo tempore, per ministros huius Montis ab ipsis pauperibus, quibus mutuum datur, exigitur, & propterea ab usurarum criminis iniustitia, seu aliqua certè specie mali, mundos non evadere: cùm Dominus noster, Luca Euangelista attestante, aperito nos præcepit obstinixerit, ne ex dato mutuo quidquam ultra sortem sperare debeamus. Ea enim propria est usurarum interpretatio, quando videlicet ex usu rei, quæ non germinat, nullo labore, nullo sumptu, nullóve periculo, lucrum scutusque conquiri studetur. Addebat etiam iudicem Magistri & Doctores, in his Montibus neque commutativa neque distributiva iustitia fieri satis, cùm tamen iustitia terminos contractus huiusmodi exceedere non debeant, si debeat approbari: idque præterea probare nitebantur, quia impensæ pro huiusmodi Montium conseruatione, à pluribus (vt aiunt) debitæ, à solis pauperibus, quibus mutuum datur, extorqueantur; pluraque interdum ultra necessarias & moderatas impensas, non absque specie mali ac incentiu delinquendi, quibusdam alijs personis (vt inferre videntur) exhibeantur. Alijs vero pluribus Magistris & Doctoribus contraria afferentibus, & in multis Italiae Gymnasijs verbo & scripto conclamantibus, pro tanto bono, tamque Reip. per necessario, modo ratione mutui nihil petatur neque speretur, pro indemnitate tamen eorumdem Montium, impensarum videlicet ministeriorum eorumdem, ac rerum omnium ad illorum necessariam conseruationem pertinentium, absque Montium huiusmodi lucro, idque moderatum & necessarium, ab his, qui ex huiusmodi mutuo commodum suscipiunt, liceat ultra sortem

Y y 2

exig*i*

exigi & capi posse nominib[us] licere: cū regula Iuris habeat, quod qui comodum
 sentit, onus quoque sentire debeat, præsertim si Apostolica accedit auctoritas. Quam
 quidem sententiam à fel. record. Paulo II. Sixto IV. Innocentio VIII. Alexandro VI.
 & Iulio II. Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris probatam, à sanctis quoque
 ac Deo deuotis, & in magna ob sanctitatis opinionem existimatione habitis Euangelicæ
 veritatis præparatoribus prædicatam esse ostendunt. Nos super hoc, prout nobis est ex alto
 concessum, opportunè prouidere volentes, alterius quidem partis iustitia zelum, ne vorago
 aperiretur usurarum, alterius pietatis & veritatis amorem, ut pauperibus sub-
 ueniretur, utriusque vero partis studium commendantes: cū hæc ad pacem &
 tranquillitatem totius Reip. Christianæ spectare videantur, sacro approbante Concilio, de-
 claramus & definimus, Montes Pietatis antedictos, per Res publicas institutos, &
 auctoritate Sedis Apostolicae hactenus probatos & confirmatos, in quibus pro eorum
 impensis & indemnitate aliquid moderatum ad solas ministrorum impensas,
 & aliarum rerum ad illorum conseruationem, ut præfertur, pertinentium, pro
 eorum indemnitate dumtaxat, ultra fortem, absque lucro corundem Monti-
 um recipitur, neque speciem mali præferre, nec peccandi intentuum præstare, neque
 villo pacio improbari; quinimo meritorum esse, ac laudari & probari debere tule mu-
 tuum, & minimè usurarum putari, licereque illorum pietatem & misericordiam popu-
 lis prædicare, etiam cum Indulgencij à sancta Sede Apostolica eam ob caussam concessis:
 ac deinceps alios etiam similes Montes cum Apostolica Sedis approbatione erigi posse.
 Multò tamen perfectius, multoque sanctius fore, si omnino tales Montes gra-
 tuiti constituerentur, hoc est, si illos erigentes, aliquos censu assignarent, quibus, si non
 omni, saltem vel media ex parte huiusmodi Montium ministrorum soluantur impense,
 ut ad leuiorem æris soluendi portionem medio hoc pauperes grauari contin-
 gat. Ad quos, cum huiusmodi censu assignatione, pro impensarum supportatione erigen-
 dos, Christi fideles maioribus Indulgencij inuitandos esse decernimus. Omnes autem Re-
 ligiosos & Ecclesiasticas ac seculares personas, qui contra præsentis declarationis &
 sanctionis formam de cetero prædicare seu disputare verbo vel scriptis ausi fuerint, ex-
 communicationis late sententie pœnam, priuilegio quocumque non obstante, incurrire
 volumus: Non obstantibus premissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis,
 ceterisque contrarijs quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam
 nostræ declarationis, definitionis, decreti & excommunicationis infringere, vel ei ausu
 temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipot-
 entis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Data
 Romæ in publica sessione in Lateran. sacra sancta Basilica solemniter celebrata, Anno
 Incarnationis Domini millesimo quingentesimo quintodecimo, 4. Nonas Maij, Ponti-
 fatus nostri anno tertio.

QVÆ-